

foto: Miško Kranjec

Tonja Blatnik
je izvršna urednica revije Združenja
Manager MQ.

Medijski utrip časa

Kako o času, v katerem živimo, razmišljajo vidni uredniki slovenskih medijev? Čemu bi se z lahkoto odpovedali in kaj pogrešajo, kdo smo Slovenci danes in kaj bi lahko bili čez pet ali deset let, smo jih spraševali. Si Slovenci lahko zaploskamo, mi je vprašanje vrnila ena izmed urednic. Da, a le, če se bo politika umaknila iz tistih področij, kjer naj bi do izraza prišla inovativnost, ji je odgovoril drugi urednik.

foto: osebni arhiv

Povprečneži? Zakaj neki!

Živimo v lepi deželi, razmeroma varni, ki omogoča prijetno življenje. Tudi številke kažejo, da smo kar uspešni. Naš BDP na prebivalca se je že tesno približal povprečju EU. Si lahko zaploskamo? Povprečje EU nam je z vključevanjem novih članic prišlo krepko nasproti. Od prvega jedra razvitih evropskih držav nas še vedno loči četrtnina BDP. Pa smo s povpre-

čjem sploh lahko zadovoljni? Poglejmo (še milijontič) Irce in Fince, ki na glavo pridelajo že več BDP kot Nemci, Francozi, Britanci. Smo Slovenci manj bistri od njih? Nismo. To dokazujejo nekateri naši izjemni podjetniki, ki so zbudili pozornost v svetovnem merilu, in strokovnjaki v podjetjih, od katerih se učijo celo v tehnološko napredni Ameriki.

Pa smo na pravi poti, da se povzpemo v špico? Pomagajmo si spet z mednarodnimi raziskavami. Po inovativnosti smo znatno pod povprečjem evropskih držav. Po konkurenčnosti smo na lestvici švicarskega inštituta IMD nekje pod sredino; Estonci, Čehi, Slovaki so pred nami. Pri indeksu ekonomske svobode nas posekajo skoraj vse nekdanje socialistične države in njihove naslednice.

Na teh lestvicah nas vleče navzdol predvsem »državni okvir«: davki, birokracija, togost trga dela, izobraževalni sistem. Posebej zaostali pa smo še na enem področju. Šele zdaj se srečujemo z začetniškimi bolečinami tako imenovane prvobitne akumulacije kapitala po zatonu socializma. Saj ne da njenih zametkov prej

ni bilo, vendar jih v vsesplošnem sprenevedanju nihče ni hotel videti. Tako v državnem aparatu kot v največjih podjetjih se je v zadnjem desetletju veliko energije izgubilo (in se še izgublja) s spletkarjenjem okoli privatizacije podjetij. Za tem ne stoji nobena raziskava, a prepričana sem, da je v velikih gospodarskih konglomeratih, v katerih prav zdaj iz megle stopajo pravi lastniki, malo inovacijskih dosežkov. Spletkarjenje, sprenevedanje, celo hinavščina, in na drugi strani velika aroganca, ki spremlja slovensko privatizacijo, so cokle slovenskega razvoja. Zaradi nezaupanja, ki so si ga s tem prislužili skoraj vsi politiki, danes mnogi volivci ne vemo, komu sploh dati svoj glas.

In perspektiva? Slovenci smo sposobni, da se s svojim gospodarstvom zavihtimo v evropski vrh. Za to pa potrebujemo tudi spodbuden državni okvir. Tega bi nam lahko zagotovili samo novi politiki, ki niso zastrupljeni s privatizacijsko hinavščino.

Vita Cajnko Javornik

odgovorna urednica revije Manager

foto: Borisa Vugrinec

Izziv: poskrbeti za vse in za generacije, ki živijo zdaj!

Po prelomu tisočletij se Slovenija še vedno kobaca in poskuša zaživeti polno življenje v družini evropskih narodov. Dosega uspehe, uveljavlja se v svetu, a potrebuje nov notranji premislek o prihodnosti in takojšnjo akcijo za drzen, predvsem pa skladen razvoj države ter dvig ravni uporabnega izobraževanja in znanosti. Gospodarsko uspešna država, kar Slovenija je, mora poskrbeti za dvig kvalitete življenja za vse. Za blaginjo in visoke standarde na vseh področjih. Moti me, denimo, neenakomeren razvoj države. Bum v večjih centrih, žal tudi po zaslugi potrošniške miselnosti, in hkrati zaostajanje podeželja. Beg možganov in podobno. Premajhni smo, da bi razvijali samo Ljubljano z zaledjem. Marsikdo poreče, da je vse v ljudeh in naj tudi na podeželju, ki predstavlja večji delež države, sami poskrbijo zase, naj zaživi podjetniška iniciativa, naj z naravnimi in drugimi viri poiščejo priložnosti, toda realno država za decentralizacijo še ni storila skoraj nič. Takoj bi se morala lotiti izgradnje cestne infrastrukture, širokopasovne informacijske avtoceste, nemudoma poskrbeti za enako kakovosten zdravstveni sistem za vse. Veste, da marsikje v Sloveniji primanjkuje zdravnikov? Kako bomo zgradili informacijske avtoceste, če pa še avtomobilskih nimamo? Gradimo jih prepočasno, namesto da bi nemudoma poskrbeli za generacije, ki živijo zdaj in tukaj. Čas beži in z njim potenciali ostanejo neizkoriščeni. Tu zamuja Slovenija. Če ne bomo poskrbeli za tovrstno povezavo z razvitim svetom, potem bomo še dolgo capljali zadaj in vse težje ga bomo ujeli. Hkrati pa ne smemo pozabiti na varovanje okolja.

Tomaz Ranc

namestnik direktorja in odgovornega urednika Večera

foto: Maja Povše, Dnevnik

Slovenija še vedno ni moderna država

Nekateri ljudje zbirajo metulje, drugi znamke, sam pa zbiram imena ljudi, ki zasedajo pomembne funkcije. Ob tem me zanima omrežje povezav, ki nastaja med osebnostmi, ki imajo vpliv v politiki, gospodarstvu, znanosti, kulturi. V teh povezavah ne vidim nobene zarote. Prej obratno – prebral sem dovolj, da vem, kako celotni globalni svet funkcionira kot gosto omrežje. Dejstvo, da v Sloveniji obstaja gosto omrežje najrazličnejših povezav, ni čisto nič izjemnega. Pomembno pa je nekaj drugega. Tisto, kar je specifično, je struktura omrežja in vpetost političnih dejavnikov v poslovna, kulturna in znanstvena omrežja. V središču vseh omrežij je politika. Namesto da bi imeli sistem, v katerem bi se znanstveniki ukvarjali z znanostjo, gospodarstveniki s poslom in politiki s pisanjem in z izvajanjem zakonov, imamo sistem, v katerem politika rine v vse pore življenja.

Zaradi tega Slovenija še vedno ni moderna država. Priložnost za modernizacijo, ko bi vsakdo počel tisto, kar najbolje zna, je bila zamujena leta 1972, v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in po spremembi politične oblasti leta 2004. Kje bomo torej leta 2013? 2018? Vprašanje, kaj bo z inovativnostjo, se mi niti ne zdi ključno. Bolj pomembno je, ali se bo politika umaknila iz tistih sfer, kjer naj bi prišla do izraza inovativnost. Če umika politike ne bo, če družbeni podsistemi ne bodo dobili potrebne avtonomije, potem inovativnosti ne bo pomagala nobena terapija. Inovativnost sicer ne pride sama od sebe. A v režimu, kjer politika dominira vsemu, je verjetnost, da bo prišlo do inovacije, najmanjša.

Ali Žerdin

urednik Dnevnikovega Objektivna

foto: osebni arhiv

Pogled nazaj je korak naprej

Živimo v času, ko Slovenija zopet postaja enakovreden del zahodne civilizacije; v dobrem in slabem. Morda najmanj pomembno, toda najbolj očitno je to na področju standarda – z italijanskim, ki je našim ljudem zaradi nazadovanja po letu 1945 hočeš nočeš zbuja manjvrednostne frustracije, se v marsičem že prekrivamo in samozavest raste. V resnici smo bogata dežela in za prihodnost sveta smo tudi mi dolžni del svoje blaginje deliti s tretjim svetom. Kljub težavam zaradi nedemokratičnih praks in tranzicijskih napak se razvija polje svobode, ki pa ga še ne znamo dovolj zapolniti z odgovornostjo. A del Evrope smo postali v obdobju, ko le-ta v globalizaciji izgublja identiteto in ko klasična evropska civilizacija začenja razpadati. Če bomo Slovenci zavračali poreklo, narodno prepoznavnost, ki seže od polja jezika do načina življenja, kulture, vrednot ... in bomo dajali prednost npr. urbani (sub)kulturi, ki po miselnih vzorcih že deluje kot globalni talilni lonec, bomo Slovenci med prvimi na udaru, ko bo šlo za erozijo celovitosti identitete evropskih narodov, ki bo kmalu povsem aktualna. Pogrešam zavest, ki je razvidna iz gornjih razmislekov, v praksi pa, če se omejim na ta trenutek, bi izza računalnika rad stopil na cesto v neki primorski vasi in govoril s starimi ljudmi, ki so jih zgodovinski konflikti teh prostorov obrusili do življenjskih izkušenj, proti katerim so življenja naše generacije (k sreči) zelo dolgočasna. A teh ljudi je vse manj, z njimi pa tudi vse manj globokih korenin v tej zemlji.

Jože Možina

odgovorni urednik revije Ampak

foto: osebni arhiv

Novica je ostala cenjena

Pred dobrimi dvanajstimi leti sem sprejela nov izziv. Medijski.

Mikrofon je bil že moj stari znanec. Tudi kamera mi ni bila tuja. Režija in scenariji so bile moje reference, marketinške večšine pa popotnica v novo poslovno okolje. V popolnoma drugačen svet. V svet, kjer kazalci na uri odštevajo hitreje. V svet, ki lahko iz minute v minuto ustvarja javno podobo, oblikuje, sooblikuje in spreminja javno mnenje... Moj Bog, kako hitro in kako daleč se je zasukalo to moje medijsko kolo. Skromna bera strokovnega kadra in zdaj že skorajda arhivska snemalna oprema na začetku, omejena vidljivost v kabelskem omrežju in pozneje edine frekvence preko Trdinovega vrha, so le še preteklost. Danes za izredno priljubljeni regionalni televizijski program Vaš kanal praktično ni več meja. Svetovni splet je na široko odprl vrata v svet tudi za naš medij.

V vseh teh letih so kamere naše televizije zabeležile na tisoče dogodkov in na stotine zgodb. A nikoli jih niso prikrojile po svoje... Ko se sedaj skozi »pogled na utrip časa« ozrem naprej v novo desetletje, ki prinaša digitalizacijo in s tem novo tehnologijo ter nova znanja v svet televizije, se veselim novih možnosti in priložnosti. Hkrati pa sem prepričana, da bo lokalna, regionalna in domača novica v čedalje večji medijski konkurenci ostala cenjena in v ospredju programa našega medija. Tako doma kot tudi daleč izven meja.

Irena Vide

direktorica Televizije Novo mesto in odgovorna urednica programa Vaš kanal